

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Č. j.: 083 507/98-2030
Signatura: bh3ws201

Inspektorát č. 8
Okresní pracoviště Jablonec nad Nisou

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

- Škola / školské zařízení:** Gymnázium a Sportovní gymnázium Dr. Randy 13,
466 01 Jablonec nad Nisou
- IZO:** 000 391 107
- Ředitel školy / zařízení:** Mgr. Jiří Šimůnek
- Zřizovatel:** MŠMT ČR Karmelitská 7, 118 12 Praha 1
- Příslušný školský úřad:** ŠÚ Jablonec nad Nisou
- Termín inspekce:** 10. až 12. a 16. 11. 1998
- Inspektoři:** Mgr. Drábek, Mgr. Jaškovová, PaedDr. Langerová
- Předmět inspekce:** Posouzení činnosti školy ve vybraných částech dle § 18 odst. 3, 4
zákona č. 564/1990 Sb., ve znění pozdějších předpisů (zákona
č. 139/1995 Sb.):
Podmínky a průběh vzdělávání
- Označení dokladů
a ostatních materiálů,
o které se zjištění opírá:** Rozhodnutí MŠMT o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení
a školských zařízení, třídní knihy hospitovaných tříd, výroční
zpráva, rozvrh hodin, evidence suplování, protokol o přijímacím
řízení.

ZJIŠTĚNÉ SKUTEČNOSTI A JEJICH HODNOCENÍ

V Gymnáziu a Sportovním gymnáziu se v tomto školním roce nachází jedenáct tříd víceletého gymnázia, dvě třídy čtyřletého a tři třídy sportovního gymnázia zaměřené především na běžecké lyžování a lehkou atletiku, několik žáků je specializováno na biatlon, plavání či tenis.

Bylo předloženo rozhodnutí MŠMT ČR o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení č. j. 24 476/98-21 s účinností od 1. 10. 1998.

1. Hodnocení materiálně-technických podmínek výchovně vzdělávací činnosti vzhledem ke schváleným učebním dokumentům a počtu žáků

Počet, kapacita a velikost kmenových učeben, odborných učeben, kabinetů, šaten i sociálních zařízení umožňují realizovat vzdělávací program. Počet osmnácti kmenových učeben by dokonce umožnil zvýšit počet tříd o dvě, gymnázium dále využívá dvanácti učeben: pro fyziku, chemii, biologii, hudební výchovu, výpočetní techniku, fyzikální laboratoř a po dvou učebnách výtvarné výchovy, německého a anglického jazyka.

V poslední době byla společná učebna pro fyziku a chemii rozdělena na dvě samostatné, v nejbližší době bude zřízena zvláštní chemická laboratoř.

Třídy i odborné učebny jsou funkčně zařízeny, pouze ve fyzikální laboratoři chybí na stolech žáků přívod 220 V pro připojení přístrojů vyhovujících příslušným normám. Vynikající je vybavení výpočetní technikou, v učebně informatiky a výpočetní techniky se nalézá šestnáct funkčních počítačů pro žáky. Škola využívá dvě špičkově vybavené tělocvičny a posilovnu, dále devatenáct kabinetů, pro výtvarnou výchovu i keramickou pec. Školní knihovna je přehledně uspořádána, obsahuje dostatečné množství odborné literatury, částečně i beletrii.

Čtrnáct toalet pro žáky a dvě pro personál je na odpovídající úrovni, jsou dostatečně vybaveny hygienickými potřebami.

Kvalita a počet názorných pomůcek jsou dobré až nadprůměrné s výjimkou přístrojů a pomůcek pro laboratorní práce z fyziky. Ředitel předal školnímu inspektorovi kopii plánu dokončení vybavení pomůckami pro tyto práce, aby již v tomto školním roce mohly být osnovy fyziky kvalitně splněny. Pomůcky pro biologii a chemii včetně pomůcek a přístrojů pro laboratorní práce jsou přehledně uloženy a vzorně udržovány. Každý žák může při pozorování pomocí mikroskopu pracovat sám.

Škola je vybavena dostatečným počtem kvalitních učebnic, plně jsou též využívány doplňující zvukové nahrávky pro vyučování cizím jazykům.

Materiálně-technické podmínky školy lze hodnotit jako spíše nadprůměrné.

2. Hodnocení psychohygienických podmínek

Rozvrh hodin vyhovuje příslušným vyhláškám o základních i středních školách. Je v něm zařazena dvacetiminutová přestávka i postačující přestávka na oběd. Všechny ostatní dopolední přestávky jsou desetiminutové.

Pro velký počet tříd i kvůli zvláštnostem sportovního gymnázia se objevují i v odpoledních hodinách nespportovních tříd hodiny českého jazyka, matematiky, dějepisu a biologie pro celé třídy. Několik profesorů učí osm hodin v jednom dni, v jiném dnu dvě až čtyři hodiny. Tyto nepříznivé podmínky budou minimalizovány v rozvrhu, který bude platit od ledna 1999.

Estetický vzhled učeben i chodeb je velmi pěkný, ve všech prostorách školy je udržována čistota, pracovní místa studentů i profesorů jsou funkční.

Pitný režim je zajištěn nápojovým automatem na chodbě.

Psychohygienické podmínky školy jsou spíše nadprůměrné.

3. Hodnocení kvality vyučování a úrovně vzdělávání

Byl porovnán rozvrh hodin dvou namátkou vybraných tříd s generalizovaným učebním plánem (GUP) stanoveným MŠMT ČR závazně pro všechna gymnázia. Třída V4.A se učila v souladu s GUP. Ve třídě 1.A využil ředitel školy šest disponibilních hodin místo tří určených GUP. Toto bude napraveno od 1. 12. 1998. V hospitovaných třídách bylo porovnáno učivo zapsané v sešitech žáků a třídních knihách se schválenými osnovami, byla shledána naprostá shoda.

Namátkou byla porovnána evidence suplovaných hodin za říjen 1998 s rozvrhem hodin a se zápisy v třídních knihách tříd V4.A a 1.A. Vyučovací hodiny neodpadají, suplovaných hodin je v obou třídách minimální počet, byla shledána shoda zápisů v třídních knihách s evidencí suplování.

Školní inspektoři hospitovali šest vyučovacích hodin ČJL, 5 h ANJ, 4 h MAT, 4 h CHE (praktických cvičení), 3 h FYZ (včetně praktických cvičení), 1 h VÝV a 1 h HUV.

Český jazyk a literatura

Hospitováno bylo celkem šest vyučovacích hodin u šesti vyučujících. Výuka byla vedena frontálním způsobem. Z vyučovacích metod byly využívány výklad se zápisem nové látky, opakování a procvičování. Ve všech hodinách bylo téma žákům oznámeno. Učivo bylo podáváno věcně správně. Rozdílné bylo zapojení studentů - od pasivního přejímání informací po aktivní zájem o probírané téma (především ve dvou podnětných literárních hodinách). V hodině, kde scházela motivace k aktivní činnosti, byli žáci nesoustředění. Malý důraz byl kladen na zlepšování vyjadřovacích schopností žáků. V závěru většiny hodin chyběl dostatečný prostor pro včasné ukončení lekce, pro hodnocení a účinnou zpětnou vazbu.

Dvě hodiny byly nadprůměrné, dvě spíše nadprůměrné a dvě spíše podprůměrné.

Anglický jazyk

V průběhu inspekční činnosti bylo hospitováno u všech pěti vyučujících ANJ. Všechny hospitované hodiny byly pečlivě připraveny a vyučovány v anglickém jazyce. ČŠI kladně hodnotí pozitivní motivaci při hodnocení kvality výkonů žáků, využívání metodiky přímo zaměřené ke komunikativnosti v jazyce a používání všech dostupných učebních pomůcek. O kvalitě výuky svědčí také úspěšné absolutorium několika žáků u státní zkoušky a zkoušky Cambridge Certifikate.

Školní inspektorka doporučuje prohlížet častěji sešity žáků nižších tříd víceletého studia a věnovat větší pozornost souvislému mluvnímu projevu.

Jedna navštívená hodina byla nadprůměrná, jedna spíše nadprůměrná, tři byly průměrné.

Matematika

Všechny hospitované hodiny MAT byly didakticky promyšlené. Hodiny měly jasně stanovený obsah, použité metody a prostředky byly adekvátní danému tématu. Často byly kromě vhodných učebnic a sbírek příkladů využívány předem nakopírované texty úloh. Tempo odpovídalo věku žáků. Žáci byli cíleně motivováni, byli vedeni k rozvoji myšlení, vyjadřování a sebehodnocení. V některých hodinách měli i šanci samostatně pracovat svým tempem, profesori se jim přitom individuálně věnovali v lavicích.

ČŠI doporučuje aspoň v nižších třídách víceletého studia prohlížet častěji sešity žáků a věnovat větší péči jejich úpravě. Ve vyšších třídách doporučuje důsledněji řešit úlohy nejdříve obecně, teprve po jejich vyřešení dosazovat číselně.

Dvě navštívené hodiny hodnotil školní inspektor jako nadprůměrné, tři jako spíše nadprůměrné.

Fyzika

Školní inspektor navštívil jednu hodinu fyziky a dvě hodiny praktických cvičení. Všechny se vyznačovaly promyšleným systémem viditelným i v sešitech studentů. Výklad byl jasný, nové poznatky při něm objevovali žáci vedení připravenými otázkami profesorů. Tempo bylo přiměřené věku a schopnostem studentů. Při výkladové hodině i při praktických cvičeních byla písemně ověřena příprava studentů na další práci. Studenti pracovali samostatně, většinou s porozuměním.

ČŠI doporučuje upravit úkoly při měření tak, aby měli studenti možnost měřit stejnou veličinu několikrát, omezit práci více skupin se společnými přístroji a pomůckami. Dále doporučuje udržovat průběžně pomůcky ve funkčním stavu a čistě.

Jedna hospitovaná hodina byla vynikající, jedna průměrná a jedna spíše podprůměrná.

Chemie

ČŠI navštívila čtyři hodiny praktických cvičení, z nichž byly dvě věnovány řešení úloh a dvě laboratorním pracím. Všechny byly perfektně didakticky promyšleny a připraveny. Úlohy byly řešeny nejdříve obecně, pak bylo dosazováno číselně. Výklad byl vědecky správný, žáci byli vhodně motivováni předkládáním problémů.

Pro praktické práce v laboratoři dostali všichni studenti týden předem nakopírované návody. Při práci věděli, co, jak a proč budou dělat. Příkladný byl pořádek v zásuvkách pracovních stolů a dodržování pravidel bezpečnosti. Profesorka měla zpětnou vazbu a taktně opravovala méně šikovné počínání žáků.

ČŠI doporučuje při dvouhodinovém bloku řešení příkladů držet přestávku, dát možnost studentům pracovat různým tempem podle jejich schopností. Dále doporučuje zajistit do laboratoře pracovní pláště i pro hospitující.

Jedna zhlédnutá hodina se jevila jako vynikající, další jako nadprůměrná, průměrná a spíše podprůměrná.

Výtvarná výchova

Hospitovaná hodina měla převážně motivační charakter, citlivě seznamovala žáky s dějinami moderního výtvarného umění. Mladší žáci víceletého gymnázia se příliš často neseťkávají s touto částí kultury, proto je třeba jim hravou formou ukázat i netradiční způsob výtvarného vyjadřování. Podle vystavených a předložených výtvarných prací žáků lze usuzovat na cílenou a uvědomělou výuku k tvořivému výtvarnému myšlení.

Hodina výtvarné výchovy byla hodnocena jako spíše nadprůměrná.

Hudební výchova

Při hospitaci ve třídě víceletého studia byl patrný zájem vyučující i žáků o tento předmět. Sledovaná hodina byla pestrá a měla jednotný motivační rámeček. Paní profesorka vhodně využívala střídání pěvecké složky, poslechu, teorie i hravosti žáků. Škola má pěvecký soubor, který bude mít předvánoční koncert.

Kvalitu hospitované hodiny hudební výchovy hodnotí ČŠI jako nadprůměrnou.

Informatika a výpočetní technika

Profesorka byla na vyučování svědomitě připravena, žáky vhodně motivovala a aktivizovala, pro práci vytvořila vhodné psychosociální klima. Přispívaly k němu i nakopírované návody. Tempo a rozsah učiva odpovídaly schopnostem studentů. Dařilo se přiměřeně zapojit i ty, kteří jsou svými znalostmi před svými spolužáky. Formy práce byly pestré, vyučující se stačila individuálně věnovat studentům navzdory jejich velkému počtu.

ČŠI doporučuje zkrátit intervaly při změnách forem práce.

Jedna hodina byla vynikající, jedna nadprůměrná.

Kvalitu vyučování a úroveň vzdělávání v hospitovaných hodinách hodnotí ČŠI spíše nadprůměrně.

4. Hodnocení podmínek a výsledků formativního působení na žáky

Žáci se vzdělávají v čistém a estetickém prostředí. Vystavené práce žáků ukazují na péči, která je věnována výchovnému působení prostředí školy na rozvoj osobnosti žáků. Některé výtvarné práce jsou inspirovány hudbou. Ve vestibulu školy byla v době inspekce pěkná výstava platidel ČR od roku 1918.

Pozorované vztahy mezi učiteli a žáky byly převážně pozitivní, což příznivě ovlivnilo vzdělávací proces. Zejména u starších žáků se projevila samostatnost a odpovědný postoj ke školní práci.

Podmínky a výsledky formativního působení na žáky se ČŠI jeví nadprůměrné.

5. Hodnocení výchovného poradenství

Výchovné poradenství zajišťuje zkušený pedagog mající odbornou i pedagogickou způsobilost, navíc absolvent studia pro výchovné poradce a specializačního studia pro vedení skupin.

Svou činnost zaměřuje především na orientaci studentů k volbě dalšího studia či zaměstnání a na prevenci zneužívání návykových látek. Jeho činnost je systematická, řídí se plánem na školní rok. V září pořádá třídní soustředění pro první ročníky osmiletého i čtyřletého studia s účastí třídního profesora. Hosty soustředění byli letos i ředitel školy se svým zástupcem. Pro rodiče žáků prvních ročníků zajišťuje výchovný poradce podle ročního plánu prevence zneužívání návykových látek besedy s pracovníky PPP o drogové problematice.

Kázeňské problémy se snaží řešit nejdříve pohovorem se žákem. Při jejich opakování nebo při vzniku studijních problémů zve společně s třídním profesorem rodiče. Problémy i řeší ve spolupráci s PPP, v krajním případě se při studijních neúspěších snaží poradit jinou střední školu, v níž by mohl student uspět. Důvěrné informace o žácích shromažďují třídní profesori, jsou řádně zabezpečeny před zneužitím.

Škola využívá odborných služeb PPP při přijímání žáků (psychotesty) a při profesní orientaci (profitesty).

K výchovnému působení na studenty přispívají i besedy v hodinách OBV a ZSV pořádané ARX - K centrem a odpolední kluby jako druh peer programu organizované ve spolupráci s ADAK. Efekt uvedených akcí se výchovný poradce snaží zjistit anonymními anketami.

Výchovné poradenství hodnotí ČŠI jako vynikající.

6. Hodnocení dalších aktivit, které významně ovlivňují výchovně vzdělávací činnost

V celém systému akcí podporují pracovníci gymnázia sounáležitost a hrdost na školu. Cíleně rozvíjejí estetické potřeby žáků.

Ve škole pracuje pěvecký sbor mající třicet pět členů, vystupuje při veřejných i neveřejných akcích školy. Keramický kroužek navštěvuje čtyřicet pět studentů. Aktivní jsou též tři oddělení sportovních her.

V prosinci vždy probíhají literární a výtvarná soutěž. Výstavy výtvarných prací jabloneckých škol se gymnáziem účastnilo padesáti pracemi. V červnu se pořádají sportovní den a kulturní akademie.

Ve škole pracuje šest studentů v peer programu. Studenti pořádají besedy i rozhovory se spolužáky, sami se účastní akcí organizovaných regionálním centrem.

Od roku 1993 udržuje škola partnerské vztahy se Státním gymnáziem v Kaufbeurenu, každý rok pořádá výměnný zájezd studentů vyšších tříd víceletého studia. V roce 1996 byly navázány kontakty s gymnáziem ve Zwickau pro studenty nižších tříd víceletého gymnázia. Sportovní část školy navázala kontakty se sportovní školou a gymnáziem v Oberhorfu.

V roce 1997 byly navázány kontakty s gymnáziem v Dánsku, první výměna studentů proběhla v září 1998.

V květnu 1998 bylo gymnázium přizváno v rámci projektu Socrates ke spolupráci s gymnáziem v Kaufbeurenu (SRN), Vincennze (Itálie) a Anecy (Francie).

Bohatá je účast studentů v předmětových soutěžích a olympiádách. Okresních kol olympiád v českém, anglickém a německém jazyce, chemii, biologii, dějepisu a zeměpisu se účastnili sto tři studenti, deset z nich obsadilo první, čtyři druhá místa. Do regionálních kol postoupilo jednadvacet studentů, první místa získali studenti školy dvě, druhá dvě, čtvrtá tři.

Největšími úspěchy studentů gymnázia v naukových soutěžích byly v minulém školním roce druhé místo na mezinárodní biologické olympiádě v Istanbulu, první místo v soutěži o Latinské Americe pořádané Latinskoamerickou společností, první místo v soutěži vědeckotechnických projektů mládeže Quidex a postup kvinty do celostátního finále zeměpisné soutěže Eurorebus.

Všech třináct projektů středoškolské odborné činnosti postoupilo do regionálního kola.

Z velkého počtu úspěchů ve sportovních soutěžích uvádíme pouze čelná umístění na mistrovských a republikových závodech dorostenců a juniorů, též na mistrovství světa.

V lyžování na mistrovských a republikových závodech dorostu dosáhli žáci Sportovního gymnázia devět prvních, osm druhých a čtyři třetí místa. Na mistrovství dorostu a juniorů v lehké atletice byli studenti dvakrát první, pětkrát druzí a čtyřikrát třetí. Na lehkooatletickém mistrovství ČR v hale byli v dorostu studenti školy dvakrát první, třikrát druzí a jednou třetí.

Na mistrovství světa v klasickém lyžování byla žákyně školy členkou štafety, která obsadila čtvrté místo, dva žáci závodili ve štafetě, která zvítězila.

V žebříčku juniorů ČR 1997/98 v klasickém lyžování je žákyně školy čtvrtá, žáci gymnázia první a třetí.

Na mistrovství ČR dorostu obsadila studentka školy v různých disciplínách druhé, třetí, čtvrté a páté místo.

Na mistrovství Evropy vodní a záchranné služby reprezentovali ČR tři žáci školy.

Na mistrovství světa juniorů v biatlonu byl žák školy členem štafety, která doběhla pátá, v Českém poháru klubů získala škola druhé místo.

Další aktivity Gymnázia a Sportovního gymnázia v Jablonci nad Nisou jsou vynikající.

7. Hodnocení činnosti školských zařízení

Školským zařízením je školní jídelna s kapacitou 850 jídel. Stravují se v ní žáci gymnázia, zvláštní školy a soukromé základní školy. Pro studenty sportovního gymnázia se připravuje vydatnější strava v souladu s příslušnými předpisy.

Prostředí v kuchyni i jídelně bylo v době inspekce čisté, strava chutná, stravníci hodnotí činnost kuchyně jako nadprůměrnou.

Školní jídelna školy se jeví jako nadprůměrná.

8. Další zjištění

Vyšší počet žáků ve třídě 1.A (jednatřicet), než může být přijato přijímacím řízením, byl způsoben přestupy dvou žáků k začátku školního roku, což neodporuje příslušné vyhlášce.

ZÁVĚRY

Materiálně-technické podmínky Gymnázia a Sportovního gymnázia Jablonec nad Nisou lze hodnotit jako spíše nadprůměrné. Je patrný velký pokrok v budování odborných učeben a v získávání moderních pomůcek, rezervy zůstaly v počtu a kvalitě pomůcek pro laboratorní měření z fyziky.

Psychohygienické podmínky školy jsou spíše nadprůměrné.

Odlišnosti v dotaci vyučovacích hodin vůči generalizovanému učebnímu plánu jsou odstraněny k 1. 12. 1998, osnovy jsou v hospitovaných předmětech dodržovány. Kvalitu vyučování a úroveň vzdělávání hodnotí ČŠI spíše nadprůměrně.

Podmínky a výsledky formativního působení na žáky se ČŠI jeví nadprůměrné.

Výchovné poradenství hodnotí ČŠI jako vynikající.

Další aktivity Gymnázia a Sportovního gymnázia jsou vynikající.

Školní jídelna jako druh školského zařízení se jeví nadprůměrně.

Doporučení: Učit žáky kultivovanému souvislému mluvnímu projevu.

V Jablonci nad Nisou dne 27. listopadu 1998

razítko

Podpisy inspektorů:

vedoucí týmu Drábek v. r.

členové týmu Mgr. Jarmila Jaškovová v. r.

Dr. Jana Langerová v. r.

Inspekční zprávu jsem převzal dne 11.12.1998

razítko

Podpis ředitele školy Jiří Šimůnek

Dle § 19 odst. 8 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy - zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Na vědomí

Adresát	Datum předání / odeslání zprávy	Podpis příjemce nebo č.j. jednacího protokolu ČŠI
Zřizovatel: MŠMT ČR	28.12.1998	083 573/98 - 4005

Školský úřad: Jablonec nad Nisou	28.12.1998	083 574/98 - 4005
----------------------------------	------------	-------------------